УДК 661.865.4:54-19:544.225

Yulu Wan¹, Cai Cheng¹, Xu He², Jing Chang¹, * ¹Institute of Solid State Physics, Sichuan Normal University, Chengdu, China ²Chengdu Textile College, Chengdu 611731, China **changjing0394@163.com*

Структурні, електронні, механічні та оптичні властивості Laln₃ під тиском: дослідження та розрахунки з перших принципів

Системно досліджено структурні, електронні, механічні та оптичні властивості LaIn₃ під тиском за допомогою розрахунків з перших принципів, заснованих на теорії функціоналу густини. Структурні розрахунки показують, що кубічний LaIn₃ не має структурного фазового переходу в діапазоні тиску 0–30 ГПа. З розрахованих електронних зонних структур і густини станів встановлено, що LaIn₃ має металевий характер, а смуги, які перетинають E_F, походять переважно зі станів La-d з деяким внеском зі станів In-p. Електропровідність і властивості металу поступово зменшуються зі збільшенням тиску, а перехід електронів ускладнюється. Розраховані пружні властивості вказують на те, що LaIn₃ має механічну стійкість і чудові механічні властивості в розглянутих діапазонах тиску. Більше того, порівняння двох пружних констант C_{11} і С₄₄ вказує на те, що LaIn₃ більш стійкий до одностороннього стиснення, ніж до деформації зсуву, і значення коефіцієнта Пуассона v і В/G демонструють, що LaIn₃ зберігає пластичну поведінку під тиском до 30 ГПа. Крім того, досліджено пружну анізотропію LaIn₃ під тиском. Також було аналітично прогнозовано оптичні властивості та температуру Дебая кубічного LaIn₃, що знаходився під тиском.

Ключові слова: перші принципи, електронна структура, пружні властивості, onmuчні властивості, LaIn₃.

вступ

Інтерметалічні сполуки LaX₃ (X = Sn, In, Ti i Pb) та їх сплави були предметом багатьох експериментальних і теоретичних досліджень завдяки таким цікавим явищам, як утворення магнітних моментів, кристалічне поле та ефект Кондо тощо [1–4]. Усі вони мають надпровідність, а деякі виявляють велику температурно-залежну парамагнітну сприйнятливість χ [5], що обумовлено їхньою неповною 4*f*-оболонкою. Крім того, ці системи також показують, що температура надпровідного переходу T_c як функція концентрації валентних електронів *n* має вигляд *W*-подібної кривої [6]. Це порушує емпіричне правило [7], що T_c неперехідного металу неухильно зростає зі збільшенням валентного електронного числа *n* кожного атома, що має велике значення для вивчення структурних змін.

На основі вищезазначених цікавих властивостей, інтерметалічні сполуки LaX₃ стали предметом багатьох ретельних досліджень [8–10]. У [8] проводили розрахунок поверхні Фермі для CeSn₃ і LaSn₃ за допомогою лінійного методу розширеної плоскої хвилі (LAPW). Вимірювання питомої теплоти

© YULU WAN, CAI CHENG, XU HE, JING CHANG, 2021

LaSn₃ при низькій температурі показує, що питома теплоємність змінюється лінійно залежно від температури [11–13]. Термодинамічні та магнітні властивості LaPb₃ і CePb₃ експериментально визначено в [14]. Виявлено, що LaPb₃ і СеРь3 демонструють аналогічну поведінку при тепловому розширенні при постійному тиску та ізотермічному стисненні. Останнім часом дослідники все більше уваги приділяють властивостям рідкісноземельної сполуки LaIn₃. У [15] вивчали електронні властивості LaIn₃, використовуючи лінійний орбітальний метод муфін-олово з апроксимацією атомної сфери. Повідомлено, що основний зв'язуючий стан надпровідника утворюється при взаємодії La d і In p, і виявлено, що LaIn₃ має металеву природу. Пізніше в [16] розрахували електронні та пружні властивості LaIn₃ під тиском методом повного потенціалу розширеної плоскої хвилі (FP-LAPW) із наближенням локальної густини (LDA). Результати показують, що валентні смуги та зони провідності в основному складаються з орбіт In 5p і La 5d. Електронні та когезивні властивості LaIn₃ вивчали в [10] із використанням методу посиленої плоскої хвилі (APW). Вони визначили значення параметра електрон-фононного зв'язку (λ) до 0,11, що набагато нижче його експериментального значення 0,44 [10, 15]. Крім того, температура Дебая LaIn₃ була отримана на рівні 210 К за допомогою специфічних вимірювань тепла, проведених в [17]. Хоча великі зусилля дослідників були зосереджені на сполуці LaIn₃, є мало робіт, що повідомляють про вплив тиску на фізичні властивості LaIn₃ (наскільки відомо авторам). Більше того, це дослідження є дуже важливим для визначення реакції кристала на зовнішні сили і може дати уявлення про фізичні властивості матеріалу.

У цій роботі систематично вивчено структурні, електронні, пружні та оптичні властивості сполуки LaIn₃ під тиском. Механічні властивості сполуки оцінювали з використанням розрахункових значень пружних констант. Також повідомлено про зміну пружних констант та модулів пружності зі збільшенням тиску від 0 до 30 ГПа.

ДЕТАЛІ ОБЧИСЛЮВАНЬ

Фізичні властивості кубічного LaIn₃ при різних тисках досліджували за допомогою Cambridge Serial Total Energy Package (CASTEP) [18, 19] на основі теорії функціонала густини (DFT). Як метод LDA [20], так і наближення узагальненого градієнта (GGA) з модифікованим функціоналом Perdew-Burke-Ernzerhof (PBESOL) [21] застосовують для опису основних властивостей LaIn₃. Стани La: $5d^{1}6s^{2}$, In: $5s^{2}5p^{1}$ трактували як валентні стани. Інтегрування над зоною Бріллюена замінюється дискретним підсумовуванням спеціальної точки k у відповідності зі схемою Монкхорста-Пака (Monkhorst-Pack) [22]. Згідно з результатами збіжностей (рис. 1), енергія відсічення плоскої хвилі вважається рівною 660 eB, а інтеграл точки k встановлюють в зону Бріллюена 11×11×11. Ці параметри гарантують загальну збіжність енергії 2,0× 10⁻⁵ eB/атом, максимальну силу 0.05 eB/Å, максимальне напруження 0.1 ГПа і максимальне зміщення 0,002 Å. Пружні константи, механічні та електронні властивості обговорюються на основі оптимізованих параметрів решітки методами GGA. Модуль пружності, коефіцієнт Пуассона та коефіцієнти анізотропії також отримують із наближення Фойгта-Ройсса-Хілла [23].

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Структурні властивості під тиском

У цій роботі сполуки LaIn₃ з простою кубічною кристалічною структурою типу AuCu₃ належать до просторової групи *Pm3m*. Структура LaIn₃ склада-

ється з однієї молекули з чотирма атомами на одиницю комірки, з одним атомом La, розташованим в 1a (0, 0, 0) і трьома атомами In в 2b (1/2, 1/2, 0). Отже, структурна інформація повністю визначається параметром решітки a. Об'ємні модулі B було отримано в [24] через визначення загальної енергії як функції параметра решітки. Параметр решітки a та об'ємні модулі B, а також деякі теоретичні та доступні експериментальні результати наведено в таблиці. З таблиці видно, що LDA та GGA занижують і завищують параметри решітки відповідно, а також GGA набагато ближче до наявних експериментальних [25] та теоретичних результатів [10, 15]. Тому, наступні розрахунки виконували методом GGA/PBESOL, який, як було доведено, забезпечує хороші результати для твердих речовин високої густини [26]. Дані про об'єм енергії E(V) можна отримати, розрахувавши перші принципи при 0 K та 0 ГПа. На рис. 2 представлено криву E(V), яка показує взаємозв'язок між рівноважним об'ємом та мінімальною енергією методом LDA та GGA.

Рис. 1. Збіжності загальної енергії кубічного LaIn₃ з різними обчислювальними параметрами: загальна енергія в залежності від порогової енергії для точки k 11×11×11 (a) і за порогової енергії 660 еВ для різних точок k (δ).

Рис. 2. Загальна енергія в залежності від об'єму решітки LaIn₃.

Об'єм і густину LaIn₃ (за методом GGA) як функції тиску представлено на рис. 3. Видно, що структурного фазового переходу в діапазоні тиску 0– 30 ГПа немає, об'єм зменшується, а густина зростає із тиском до 30 ГПа. Враховуючи, що матеріали стискаються, відстань між атомами зменшується зі збільшенням тиску, зменшуючи об'єм та збільшуючи густину. Нелінійним згладжуванням отримано залежність тиску між об'ємом елементарної комірки *V*(Å³) і густиною:

$$V = -0,002P^{3} + 0,0243P^{2} - 1,4098P + 104,69;$$
(1)

$$\rho = -5e - 6x^3 + 0,0004x^2 - 0,0175x + 3,3348.$$
⁽²⁾

Рис. 3. Об'єм і густина LaIn₃ як функція тиску.

Електронні властивості LaIn₃, що знаходиться під тиском

Структура енергетичних зон і густина станів (DOS) важливі для опису електронних структур кристалів. Тут, на основі оптимізованої рівноважної кристалічної структури GGA/PBESOL при різних тисках, структура енергетичної зони і розрахунок DOS проводили уздовж напрямку високої симетрії зони Бріллюена. Слід зазначити, що автори не брали до уваги спін-орбітальну взаємодію. Розраховану структуру енергетичної зони й DOS представлено на рис. 4 і 5 відповідно. З рис. 4 чітко видно, що криві енергетичних зон проходять через енергію Фермі, що вказує на те, що LaIn₃ є металом. На рис. 5, щоб більш чітко представити електронні властивості, побудовано лише графік парціальної густини станів (PDOS) в діапазоні від -10 до 6 еВ при 0 ГПа та 0 К, де рівень Фермі приймали як джерело енергії. На рис. 5 видно, що PDOS, по суті, переважають La-5*d*- та In 5*p*-стани на енергетичному рівні Фермі, а зони через E_F походять переважно з La-d-станів і частково з In-p-станів. Крім того, у найвищих валентних зонах, по суті, переважають La-5d і In 5p-стани, а найнижча зона провідності складається переважно з La-5d- і 4f-станів, гібридизованих з In 5*p*-станами, з незначною присутністю La-6*s*- та In 5*s*-станів, які менш значущі порівняно з La-d- та In p-станами. Інший кластер зон провідності над рівнем енергії Фермі в основному утворений La 4f- і 5d-стани. Поява максимального піку La-4f-стану вказує на те, що f-стан є дуже локалізованим у сполуці LaIn₃.

На рис. 6 представлено загальну густину станів (DOS) LaIn₃ при різному тиску. Металевий характер LaIn₃ добре видно з кінцевого DOS на рівні Фермі, що узгоджується з отриманим структурним результатом зони. Згідно з теорією фазового переходу Ландау [27], об'єм комірки зменшується зі збільшенням тиску, що приводить до розширення валентної зони й зони провідності. Як видно на рис. 6, загальні зонні профілі дуже схожі під тиском, але валентна й провідна зони мають тенденцію до зсуву нижчої та вищої енергій відповідно, що означає, що електрони стають активними, електропровідність поступово зменшується, і перехід електрона ускладнюється, що призводить до зменшення властивостей металу під тиском. У діапазоні тиску від 0 до 30 ГПа, вершини DOS спадають і трохи розсіюються з подальшим збільшенням тиску. Це свідчить про те, що електронна локалізація зменшується в LaIn₃ плавно під гідростатичним тиском. Ці результати показують, що достатній тиск може призвести до утворення електронів делокалізації, і це явище делокалізації є неминучим результатом системи для підтримки більш стабільної структури. Крім того, долина рівня Фермі є найвизначнішою особливістю DOS і вважається псевдощілиною. Значна псевдощілина демонструє сильні ковалентні зони та фазову стабільність.

Рис. 5. Часткова густина станів LaIn₃ при 0 ГПа і 0 К: In-*s* (*1*), In-*p* (*2*), In-*d* (*3*); La-*s* (*1'*), La-*p* (*2'*), La-*d* (*3'*), La-*f* (*4'*).

Рис. 6. Загальна густина станів для LaIn₃ при різних тисках: 0 (1), 10 (2), 20 (3), 30 (4) ГПа.

http://stmj.org.ua

Механічні властивості LaIn3, що знаходиться під тиском

Для дослідження механічних властивостей LaIn₃ під тиском необхідно знати його пружні константи під дією зовнішньої сили. Симетрія кубічної решітки спрощує 21 пружну константу до трьох незалежних пружних констант, а саме C_{11} , C_{12} , C_{44} . Розраховані результати, а також інші теоретичні результати, зведено в табл. 1, де видно, що існує невелике відхилення від результатів [12, 28]. Невідповідність пружних констант C_{11} , C_{12} та C_{44} становить 15, 6 і 3 % для LDA та 25, 33 і 8 % для GGA відповідно. Це пов'язано, головним чином, з наближенням обмінно-кореляційної залежності та псевдопотенціалом, який використовується в розрахунках. Крім того, результати LDA мають кращу відповідність з попередніми даними порівняно з GGA для порівняння,

1							
Показ- ники	Теоретичні результати авторів даної роботи		Експериментальні результати	Теоретичні результати інших авторів			
	LDA	GGA	[35]	[12]	[21]	[22]	[28]
<i>a</i> ₀ , Å	4,666	4,716	4,739	4,743	4,925	4,7	4,743
<i>B</i> ₀ , ГПа	63,5	57,9		50,4	73	59	50
C_{11}	102,5	94,4		81,9			81,9
C_{12}	44	31		33			32,9
C_{44}	32,4	31		30			29,9
<i>В</i> , ГПа	63,5	57,9					50
<i>G</i> , ГПа	31,1	29,4					27,6
Е, ГПа	80,	75,4					69,8
θ_D, K	224	218	194				

Розраховані константа решітки *a*, об'ємний модуль *B* і температура Дебаю θ_D для Laln₃ разом із наявними теоретичними та експериментальними результатами

Відповідно до критеріїв механічної стійкості кубічний кристал можна визначити за такими обмеженнями [29]:

$$C_{11} + 2C_{12} > 0, \ C_{44} > 0, \ C_{11} - C_{12} > 0.$$
 (3)

На рис. 7 показано пружні константи LaIn₃ при збільшені прикладеного тиску від 0 до 30 ГПа, видно, що майже всі три пружні константи лінійно зростають із тиском, при цьому сполука є механічно стабільною, оскільки всі критерії стабільності дотримані. Більше того, варто зауважити, що значення C_{11} значно вище за значення C_{44} , що вказує на те, що LaIn₃ має сильніший опір односторонньому стисканню, ніж деформації зсуву.

Об'ємний модуль B, модуль зсуву G і модуль Юнга E отримують із розрахункових констант пружності наступним чином [29]:

$$B = \frac{C_{11} + 2C_{12}}{3}; \tag{4}$$

$$G_{\nu} = \frac{C_{11} - C_{12} + 3C_{44}}{5};$$
(5)

47

$$G = \frac{G_V + G_R}{2}; \tag{6}$$

$$E = \frac{3B - 2G}{6B + 2G}.\tag{7}$$

Розраховані при відсутності тиску значення B, G і E для LaIn₃ разом із контрольними значеннями наведено в табл. 1, де видно, що розраховані B, G і E на 15,8, 6,1 та 7,4 % відповідно, перевищують значення, наведені в [28]. Також вивчено зміну модуля пружності під тиском. Залежність від тиску цих модулів пружності як функції тиску представлено на рис. 8. На жаль, літературних даних для порівняння з прогнозованими авторами результатами немає. Наскільки відомо авторам, це перша теоретична робота з дослідження властивостей цієї сполуки під високим тиском, тому отримані результати можуть бути прогнозом для подальшого дослідження.

Рис. 7. Пружні константи LaIn₃ як функція тиску: C₁₁ (1), C₄₄ (2), C₁₂ (3).

Рис. 8. Модулі пружності LaIn₃ як функція тиску: G (1), B (2), E (3).

Коефіцієнт анізотропії *А*, який сильно корелює з наявністю мікротріщин у матеріалах, може бути виражений наступним чином [30, 31]:

$$A = 2C_{44} / (C_{11} - C_{12}).$$
(8)

Коефіцієнт A ізотропних матеріалів дорівнює одиниці, відповідно відхилення від одиниці є мірою ступеня анізотропії пружності системи. Розрахований коефіцієнт анізотропії A LaIn₃ під тиском наведено на рис. 9. Результати показали, що коефіцієнт A завжди був меншим одиниці, що відповідає анізотропії сполуки, але зі збільшенням зовнішнього тиску анізотропію можна зменшити.

Авторами було зроблено аналіз пластичної та крихкої поведінки LaIn₃. Для кубічної системи коефіцієнт П'ю (*B/G*) і коефіцієнт Пуассона v дають важливу інформацію про крихкі й тверді речовини [32]. Тверда речовина є пластичною, якщо співвідношення *B/G* більше 1,75, в іншому випадку, тверда речовина є крихкою. Коефіцієнт Пуассона пластичного матеріалу перевищує 0,26. Результати, що наведено на рис. 10, показують, що зі збільшенням тиску отримані значення *B/G* та коефіцієнта Пуассона мають тенденцію до збільшення, вказуючи на те, що зовнішні тиски сприяють поліпшенню пластичності матеріалів. Значення v для ковалентних матеріалів невелике (v = 0,1), а типове значення v для іонних і металевих матеріалів становить 0,25 і 0,33 відповідно [33]. Значення v для сполук LaIn₃ становить ~ 0,1.

Тиск, ГПа Рис. 10. Коефіцієнти П'ю (1) і Пуассона (2) для LaIn₃ як функція тиску.

15

20

25

0

5

10

30

Твердість H матеріалів є важливим механічним параметром. Твердість за Віккерсом H_{ν} розраховували за емпіричною моделлю модуля пружності та твердості за Віккерсом [34]:

$$H_{v} = 2(K^{2}G)^{0.585} - 3; \qquad (9)$$

$$K = G/B \,. \tag{10}$$

Вплив прикладеного тиску на зміну твердості за Віккерсом сполуки LaIn₃ показано на рис. 11: H_{ν} збільшується зі збільшенням зовнішнього тиску, що вказує на те, що прикладений тиск може поліпшити твердість сполуки LaIn₃.

Рис. 11. Розрахована залежність твердості від тиску для кубічного LaIn₃.

Температура Дебая (θ_D) є важливим термодинамічним параметром, який відображає термодинамічні властивості і пов'язаний з багатьма фізичними властивостями твердих речовин, такими як швидкість звуку, питома теплоємність і коефіцієнт теплового розширення. Існує багато способів розрахувати θ_D . Як правило, метод оцінки θ_D засновано на визначенні пружних констант і середніх швидкостей хвилі, поперечної та поздовжньої швидкостей пружної хвилі. Для подальшого розуміння термодинамічної поведінки і стійкості решітки при різних зовнішніх тисках необхідно розрахувати значення θ_D у великому діапазоні тиску та знати, як вони змінюються. Взагалі кажучи, температура Дебая, розрахована за константою пружності, така ж, як і температура, розрахована за методом низькотемпературної теплоємності [23]. θ_D сполуки LaIn₃ можна розрахувати, використовуючи середню швидкість звуку v_m за наступним рівнянням [35]:

$$\theta_D = \frac{\hbar}{k} \left[\frac{3n}{4\pi} \left(\frac{N_{A\rho}}{M} \right) \right]^{\frac{1}{3}} v_m , \qquad (11)$$

де \hbar – постійна Планка; k – постійна Больцмана; n – число атомів в одиниці комірки; N_A – число Авогадро; M – молекулярна маса; ρ – густина; v_m – середня швидкість. Середню швидкість звуку v_m можна розрахувати через поздовжню (v_l) і поперечну (v_t) швидкості пружної хвилі як [35]

$$v_m = \left[\frac{1}{3} \left(\frac{2}{v_t^3} + \frac{1}{v_l^3}\right)\right],$$
 (12)

де v_l і v_l можна визначити за таким рівнянням Нав'є [36]:

$$v_t = \sqrt{\frac{G}{\rho}}, \qquad (13)$$

$$v_{l} = \sqrt{\frac{\left(B + \frac{4}{3}G\right)}{\rho}} . \tag{14}$$

Слід зазначити, що такі прогнози базуються на тому, що поздовжній напрямок тетрагональних систем паралельний осі *z*. Температура Дебая відображає температуру плавлення матеріалу. Загалом, температура Дебая позитивно корелює з температурою плавлення. Розрахункова температура Дебая LaIn₃ становить 218 К при 0 ГПа, що наближається до експериментальних значень (194 К) [37]. Температуру Дебая LaIn₃ було розраховано для різних значень тиску. Зв'язок між температурою Дебая і тиском для LaIn₃ показано на рис. 12. Зі збільшенням тиску температура Дебая значно зростає, що вказує на те, що LaIn₃ має термодинамічну стабільність. На жаль, в даний час не можна порівняти значення експериментальної та теоретичної температури Дебая під високим тиском, тому дані результати можуть бути основою для подальших досліджень.

Рис. 12. Температура Дебая LaIn₃ при різному тиску.

Оптичні властивості LaIn₃, що знаходиться під тиском

Складна діелектрична функція $\varepsilon(\omega) = \varepsilon_1(\omega) + \varepsilon_2(\omega)$ містить дійсну $\varepsilon_1(\omega)$ та уявну $\varepsilon_2(\omega)$ частини. Уявну частину діелектричної функції $\varepsilon_2(\omega)$ обчислювали, використовуючи вираз, наведений у [38]. Дійсну частину $\varepsilon_1(\omega)$ діелектричної функції можна отримати з уявної частини за допомогою співвідношення Крамера-Кроніга. Дійсну та уявну частини діелектричної функції можна використовувати для обчислення показників заломлення, відбивної здатності та спектрів втрат енергії електронів, використовуючи вирази, наведені в [39]. Уявну частину частину частотно-залежної діелектричної функції утворює декартовий тензор 3×3 $\varepsilon_{\alpha\beta}$, який наведено у формулі [40]

$$\varepsilon_{2}(\omega) = \varepsilon_{\alpha\beta}^{(2)}(\omega) = \frac{4\pi^{2}e^{2}}{\Omega} \lim_{q \to 0} \frac{1}{q^{2}} \sum_{c,v,k} 2w_{2}\sigma(\varepsilon_{ck} - \varepsilon_{vk} - \omega) \left\langle u_{ck} + e_{\alpha q} \left| u_{vk} \right\rangle \left\langle u_{ck+e_{\beta q}} + e_{\alpha q} \left| u_{vk} \right\rangle \right\rangle^{*}, (15)$$

де індекси *с* та *v* представляють відповідно стан провідності та валентної зони; *K* – вектор зворотної решітки; ω – частота падаючого фотона; u_{ck} – періодична частина комірки; Ω – об'єм примітивної комірки; W_k – вага *k*-точки. Враховуючи систему деградації спіна, фактор 2 вводять перед зважуванням. Це одиничні вектори \mathbf{e}_{α} в декартових координатах.

Тоді дійсну частину $\varepsilon_1(\omega)$ частотно-залежної діелектричної функції можна отримати таким чином [40]:

$$\operatorname{Re}^{\{\operatorname{int}er\}}(\omega) = 1 + \frac{2}{\pi} p \int_0^{\infty} \frac{\omega' \operatorname{Im}\varepsilon(\omega')}{\omega'^2 - \omega^2} d\omega'; \qquad (16)$$

$$\operatorname{Re}\varepsilon^{\{\operatorname{int} ra\}}(\omega) = 1 - \frac{\Gamma\omega_P^2}{\omega(\omega^2 + \Gamma^2)},$$
(17)

де *p* – головне значення інтеграла. На рис. 13 показано уявну частину діелектричної функції на високих частотах і всі можливі переходи, пропорційні коефіцієнту поглинання.

Якщо відомі $\varepsilon_1(\omega)$ та $\varepsilon_2(\omega)$, то функцію втрат енергії електронів $L(\omega)$, функцію поглинання $I(\omega)$, відбивну функцію $R(\omega)$ [41], функцію заломлення $n(\omega)$ і коефіцієнт затухання $k(\omega)$ отримують наступним чином [42]:

$$L(\omega) = \varepsilon_2(\omega) / [\varepsilon_1^2(\omega) + \varepsilon_2^2(\omega)]$$
(18)

$$I(\omega) = \sqrt{2}\omega[\sqrt{\varepsilon_1^2(\omega) + \varepsilon_2^2(\omega)} - \varepsilon_1(\omega)]^{\frac{1}{2}}$$
(19)

$$R(\omega) = \left| \left(\sqrt{\varepsilon(\omega)} - 1 \right) / \left(\sqrt{\varepsilon(\omega)} + 1 \right)^2 \right|$$
(20)

$$n(\omega) = \left(1/\sqrt{2} \left[\sqrt{\varepsilon_1^2(\omega) + \varepsilon_2^2(\omega)} + \varepsilon_1(\omega) \right]^{\frac{1}{2}}$$
(21)

$$k(\omega) = I(\omega)/2\omega = 1/\sqrt{2} \left[\sqrt{\varepsilon_1^2(\omega) + \varepsilon_2^2(\omega)} - \varepsilon_1(\omega)\right]^{\frac{1}{2}}$$
(22)

Для дослідження оптичних властивостей LaIn₃ розрахували дійсну $\varepsilon_1(\omega)$ і $\varepsilon_2(\omega)$ уявну частини діелектричної функції LaIn₃ (рис. 13). Бачимо, що форми ліній $\varepsilon_1(\omega)$ і $\varepsilon_2(\omega)$ практично не змінюються, оскільки їхній початок в *К*-просторі залишається незмінним під тиском. Піки $\varepsilon_1(\omega)$ і $\varepsilon_2(\omega)$ з'являються в низькоенергетичній (< 2,5 eB) області під тиском, що обумовлено внутрішньозонними переходами. Згодом відбувається різкий спад, найвищий пік уявної кривої частини зменшується під тиском. У зоні високих (> 10 eB) енергій значення уявної частини дуже малі, а діелектрична функція змінюється дуже мало. Незважаючи на те, що положення цих піків зміщуються до більшої енергії під тиском, вони все ще мають той самий тип, що і при відсутності тиску.

Виходячи з наведеного вище рівняння, оптичні спектри включають функцію втрат енергії електронів $L(\omega)$, функцію поглинання $I(\omega)$, відбивну функцію $R(\omega)$, функцію заломлення $n(\omega)$ і коефіцієнт затухання $k(\omega)$, розраховані для діапазону енергій від 0 до 20 еВ при зміні тиску в діапазоні від 0 до 30 ГПа (рис. 14). Функція втрат (див. рис. 14, *a*) демонструє елементарне збудження, таке як плазмони. Як видно, основні процеси, пов'язані з плазмонами, для LaIn₃ відбуваються в межах 11,08 еВ при тиску навколишнього середовища. Коли тиск діє, існуючий широкий пік змінюється на новий пік, переходячи на вищий рівень енергії, тоді як наступний пік починає зменшуватися. Новий пік, пов'язаний з плазмонами, змінюється зі збільшенням тиску і знаходиться на рівні 12,54 еВ за тиску 30 ГПа. Відбивна здатність згаданих фаз сполуки LaIn₃, в залежності від енергії падаючого фотона при різних тисках, показана на рис. 14, δ . При нульовій енергії всі коефіцієнти відбиття, значення яких близькі до 0,45, майже не залежать від тиску, що означає металеву поведінку. В діапазоні енергій від 5 до 7,5 еВ найвищі значення піків

пов'язані з позитивними тисками і зростають зі збільшенням тиску, але ця тенденція змінюється при зміні енергії від 7,5 до 12,5 еВ. На рис. 14, *в* наведено показник заломлення згаданих фаз LaIn₃. Очевидно, що найвищий пік заломлення кожної фази пов'язаний з негативним тиском і має місце в діапазоні від 1 до 2 еВ. Для більш високого тиску ці піки, як правило, мають вищі енергії, але з висотою знижуються. На рис. 14, *г*, зображено коефіцієнти затухання $K(\omega)$ LaIn₃ для різних тисків. Очевидно, що найвищі піки $K(\omega)$ відносяться до негативного тиску і знаходяться в діапазоні енергій від 3 до 4 еВ, а їх висота зменшується зі збільшенням тиску. На рис. 14, *д* основний край поглинання при різних тисках починається від ~ 0,5 до 1 еВ для LaIn₃, що відповідає прямому переходу. Перший пік у спектрі поглинання знаходиться в діапазоні енергій від 2 до 3 еВ, а його висота зменшується зі збільшенням тиску.

Рис. 13. Дійсна (*a*) та уявна (б) частини діелектричної функції для LaIn₃ при різному тиску: 0 (*1*), 10 (*2*), 20 (*3*), 30 (*4*) ГПа.

Рис. 14. Розрахункові оптичні спектри для сполук LaIn₃: $a - функція втрат енергії L(\omega); <math>\delta -$ відбивна функція $R(\omega)$; $e - функція заломлення <math>n(\omega)$; e -коефіцієнт затухання $k(\omega)$; $\partial -$ функція поглинання $I(\omega)$; 0 (1), 10 (2), 20 (3), 30 (4) ГПа.

ВИСНОВКИ

Розрахунки з перших принципів для дослідження структурних, електронних, механічних та оптичних властивостей LaIn₃ при зміні тиску від 0 до 30 ГПа дозволили отримати такі властивості основного стану, як константа решітки, об'ємний модуль і пружні константи, що чудово узгоджуються з наявними експериментальними та іншими теоретичними результатами. Структурні розрахунки показують, що LaIn₃ не має структурного фазового переходу до 30 ГПа.

Аналіз розрахунку електронної структури показує, що LaIn₃ має металеву поведінку, а також низький рівень DOS при енергії Фермі свідчить про структурну стабільність LaIn₃. Отриманий PDOS виявив, що область валентного зв'язку в основному походить від гібридизації між La-*d* та In-*p* станами. Зі збільшенням тиску ширина щілини збільшується, а піки валентної зони і зони провідності зменшуються, а це означає, що електропровідність поступово зменшується.

Розрахунок пружних властивостей вказує на те, що пружні константи сильно залежать від тиску, а структура зберігає механічну стійкість і пластичність під тиском до 30 ГПа.

Результати дослідження пружної анізотропії показують, що LaIn₃ є анізотропічною сполукою, і анізотропія покращується, коли прикладений тиск збільшується від 0 до 30 ГПа. В роботі також було вперше передбачено зміну оптичних властивостей LaIn₃ під тиском.

подяка

Ця робота підтримана Національним фондом природничих наук Китаю (гранти № 11304211 та 11504304), Планом побудови науково-дослідної інноваційної групи університетів провінції Сичуань (№ 12ТD008), відкритим проектом Державної ключової лабораторної бази зі створення неметалевих композитів та функціональних матеріалів (грант № 15zxfk08).

Yulu Wan¹, Cai Cheng¹, Xu He², Jing Chang¹ ¹Institute of Solid State Physics, Sichuan Normal University, Chengdu, China ²Chengdu Textile College, Chengdu 611731, China Structural, electronic, mechanical and optical properties of Laln₃ under pressure: A first principle investigation

The structural, electronic, mechanical and optical properties of LaIn₃ under pressure have been systemically investigated using the first-principles calculations based on density functional theory. Structural calculations show that the cubic LaIn₃ is no structural phase transition in the pressure range of 0-30 GPa. From the calculated electronic band structures and density of states, it is found that the LaIn₃ is metallic character and the bands which cross E_F originate primarily from La-d states, with some contribution from In-p states. The electrical conductivity and metal properties are gradually decreasing with increasing pressure, and the electron transition becomes more difficult. The calculated elastic properties indicate that LaIn₃ is mechanical stability and possess the superior mechanical properties in the considered pressure ranges. Moreover, a comparison of the two elastic constants C_{11} and C_{44} indicates that the LaIn₃ is more resistant to the unidirectional compression than to the shear deformation, and the values of Poisson's ratio v and B/G demonstrate that LaIn₃ is keep ductile behavior under pressure up to 30 GPa. In addition, the elastic anisotropy of LaIn₃ under pressure is also examined. Finally, the optical properties and Debye temperature of the cubic LaIn₃ under pressure are also predicted analytically.

Keywords: first-principles, electronic structure, elastic properties, optical properties, LaIn₃.

- 1. Iizuka T., Mizuno T., Hun Min B., Seung Kwon Y., Kimura S.I. Existence of heavy fermions in the antiferromagnetic phase of CeIn₃. *J. Phys. Soc. Jap.* 2012. Vol. 81. art. 043703.
- Lethuillier P., Pierre J., Knorr K., Drexel W. Crystal fields and magnetic properties of NdSn₃, NdPb₃ and NdIn₃. J. de Phys. 1975. Vol. 36. P. 329–333.
- Asadabadi S.J., Cottenier S., Akbarzadeh H., Saki R., Rots M. Valency of rare earths in RIn₃ and RSn₃: Ab initio analysis of electric-field gradients. *Phys. Rev. B.* 2002. Vol. 66. art. 195103.
- Aoki D., Katayama Y., Nojiri S., Settai R., Inada Y., Sugiyama K., ŌnukiY., Harima H., Kletowski Z. Fermi surfaces of RPb₃. *Physica B: Condensed Matter*, 1999. Vol. 259. P. 1083–1084.
- Toxen A.M, Gambino R.J. Evidence for a localized magnetic moment in lanthanum intermetallic compounds. IBM Watson Research Center, Yorktown Heights, NY, 1968.
- Havinga E.E. W-like dependence of critical temperature on number of valence electrons in non-transition metal Cu₃Au-type alloys. *Physics Letters A*. 1968. Vol. 28. P. 350–351.
- Matthias B.T. Empirical relation between superconductivity and the number of valence electrons per atom. *Phys. Rev.* 1955. Vol. 97. P. 74–76.
- Koelling, D.D. The Fermi surface of CeSn₃ and LaSn₃. Solid State Commun. 1982. Vol. 43. P. 247–251.
- Gray D.M., Meisel L.V. Electron energy levels in LaSn₃. I. A nonrelativistic modified orthogonalized-plane-wave calculation. *Phys. Rev. B*. 1972. Vol. 5. art. 1299.
- Hackenbracht D., Kübler J. Cohesive and superconducting properties of La–In compounds from electronic-structure calculations. *Zeitschrift für Physik. B. Condensed Matter*. 1979. Vol. 35. P. 27–33.
- 11. Bucher E., Andres E., Maita J.P., Hull Jr. G.W. Superconductors with magnetic impurities in a singlet ground state. *Helv. Phys. Acta*. 1968. Vol. 41. P. 723–753.
- Abraham J.A., Pagare G., Chouhan S.S., Sanyal S.P. High pressure structural, elastic, mechanical and thermal behavior of LaX₃ (X = In, Sn, Tl and Pb) compounds: A FP-LAPW study. *Comput. Mater. Sci.* 2014. Vol. 81. P. 423–432.
- 13. Umlauf E., Schmid W., Bred C.D., Steglich F., Loewenhaupt M. Low temperature properties of (La, Nd)Sn₃ alloys. *Zeitschrift für Physik. B. Condensed Matter*. 1979. Vol. 34. P. 65–77.
- 14. Canepa F., Costa, Giorgio A., Olcese G.L. Thermodynamics and magnetic properties of LaPb₃ and CePb₃. *Solid State Commun.* 1983. Vol. 45. P. 725–728.
- 15. Shao-ping T., Kai-ming Z., Xi-de X. The electronic structures of LaSn₃ and LaIn₃. J. Phys.: Condens. Matter. 1989. Vol. 1, no. 16. P. 2677.
- Ram S., Kanchana V., Svane A., Dugdale S.B., Christensen N.E. Fermi surface properties of AB₃ (A = Y, La; B = Pb, In, Tl) intermetallic compounds under pressure. *J. Physics: Condensed Matter*. 2013. Vol. 25. art. 155501.
- 17. Kletowski Z., Fabrowski R., Slawiński P., Henkie Z. Resistance of some REMe₃ compounds, RE = La and Lu, Me = Sn, Pb, In, and Ga. *J. Magnetism Magnetic Mater.* 1997. Vol. 166. P. 361–364.
- Segall M.D., Lindan P.J., Probert M.A., Pickard C.J., Hasnip P.J., Clark S.J., Payne M.C. First-principles simulation: ideas, illustrations and the CASTEP code. J. Phys.: Condens. Matter. 2002. Vol. 14. P. 2717.
- Milman V., Winkler B., White J.A., Pickard C.J., Payne M.C. Akhmatskaya E.V., Nobes R. H. Electronic structure, properties, and phase stability of inorganic crystals: A pseudopotential plane-wave study. *J. Quantum Chem.* 2000. Vol. 77. P. 895–910.
- Leibfried G., Ludwig W. Theory of anharmonic effects in crystals. *Solid State Physics*. 1961. Vol. 12. P. 275–444.
- Perdew J.P., Ruzsinszky A., Csonka G.I., Vydrov O.A., Scuseria G.E., Constantin L.A., Zhou X.L., Burke K. Restoring the density-gradient expansion for exchange in solids and surfaces. *Phys. Rev. Lett.* 2008. Vol. 100. art. 136406.
- Monkhorst H. J., Pack J.D. Special points for Brillouin-zone integrations. *Phys. Rev. B.* 1976. Vol. 13. P. 5188.
- Anderson O.L. A simplified method for calculating the Debye temperature from elastic constants. J. Phys. Chem. Solids. 1963. Vol. 24. P. 909–917.
- 24. Birch F. Finite strain isotherm and velocities for single-crystal and polycrystalline NaCl at high pressures and 300 K. J. Geophys. Research: Solid Earth. 1978. Vol. 83. P. 1257–1268.
- Havinga E.E., Damsma H., Van Maaren M.H. Oscillatory dependence of superconductive critical temperature on number of valency electrons in Cu₃Au-type alloys. *J. Phys. Chem. Solids.* 1970. Vol. 31. P. 2653–2662.

- Szeleszczuk Ł., Pisklak D.M., Zielińska-Pisklak M. Can we predict the structure and stability of molecular crystals under increased pressure? First-principles study of glycine phase transitions. J. Comp. Chem. 2018. Vol. 39. P. 1300–1306.
- 27. Krbal M., Kolobov A.V., Fons P., Haines J., Pradel A., Ribes M. Piarristeguy A.A., Levelut C., LeParc R., Agafonov V., Hanfland M., Tominaga J. Pressure-induced structural transitions in phase-change materials based on Ge-free Sb-Te alloys. *Phys. Rev. B.* 2011. Vol. 83. art. 024105.
- Abraham J.A., Pagare G., Chouhan S.S., Sanyal S.P. Structural, electronic and elastic properties of LaX₃ (X = In, Sn and Tl) compounds: A FP-LAPW study. *In AIP Conf. Proc, American Institute of Physics*. 2013. Vol. 1536. P. 567–568.
- 29. Born M., Huang K. Dynamical theory of crystal lattices. Clarendon press, 1954.
- Haines J., Leger J.M., Bocquillon G. Synthesis and design of superhard materials. *Annu. Rev. Mater. Res.* 2001. Vol. 31, no. 1. P. 1–23.
- Duan Y.H., Sun Y., Peng M.J., Zhou S.G. Anisotropic elastic properties of the Ca–Pb compounds. J. Alloys Compounds. 2014. Vol. 595. P. 14–21.
- 32. Pugh S.F. XCII. Relations between the elastic moduli and the plastic properties of polycrystalline pure metals. *The London, Edinburgh, and Dublin Philosophical Magazine and Journal of Science.* 1954. Vol. 45, Is. 367, Ser. 7. P. 823–843.
- Bannikov V.V., Shein I.R., Ivanovskii A.L. Electronic structure, chemical bonding and elastic properties of the first thorium-containing nitride perovskite TaThN₃. *Phys. Stat. Sol.* (*RRL*)–*Rapid Res. Lett.* 2007. Vol. 1. P. 89–91.
- 34. Teter D.M. Computational alchemy: the search for new superhard materials. *MRS Bulletin*. 1998. Vol. 23. P. 22–27.
- Anderson O.L. A simplified method for calculating the Debye temperature from elastic constants. J. Phys. Chem. Solids. 1963. Vol. 24. P. 909–917.
- 36. Schreiber E., Anderson O.L., Soga N. Elastic Constants and Their Measurement, McGraw-Hill, New York, 1973.
- 37. Nasu S., Van Diepen A.M., Neumann H.H., Craig R.S. Specific heats of LaIn₃, CeIn₃ and PrIn₃ at temperatures between 1 · 5 and 4 · 2°K. *J. Phys. Chem. Solids*. 1971. Vol. 32. P. 2773–2777.
- Lu L.Y., Cheng Y., Chen X.R., Zhu J. Thermodynamic properties of MgO under high pressure from first-principles calculations. *Physica B: Condensed Matter*. 2005. Vol. 370. P. 236–242.
- Jing C., Xiang-Rong C., Wei Z., Jun Z. First-principles investigations on elastic and thermodynamic properties of zinc-blende structure BeS. *Chinese Physics B*. 2008. Vol. 17. P. 1377.
- 40. Gajdoš M., Hummer K., Kresse G., Furthmüller J., Bechstedt F. Linear optical properties in the projector-augmented wave methodology. *Phys. Rev. B.* 2006. Vol. 73. art. 045112.
- Jalilian J., Safari M., Naderizadeh S. Buckling effects on electronic and optical properties of BeO monolayer: First principles study. *Comp. Mater. Sci.* 2016. Vol. 117. P. 120–126.
- 42. Sun J., Wang H. T., He J., Tian Y. *Ab initio* investigations of optical properties of the high-pressure phases of ZnO. *Phys. Rev B*. 2005. Vol. 71. art. 125132.

Надійшла до редакції 11.12.19 Після доопрацювання 06.04.20 Прийнята до опублікування 27.08.20